

αυθαιρέτως

Βραζιλία: Έγινε η ζημιά

Η Βραζιλία, ιδρυτικό μέλος των BRICS, είναι η μεγαλύτερη οικονομία στη Λατινική Αμερική και, μακράν, η πολυπληθέστερη και μεγαλύτερη σε έκταση χώρα της υποηπείρου. Το προς τα πού κλίνει χρωματίζει, δηλαδή, όλη την περιοχή. Δίκαια λοιπόν θεωρήθηκαν κρίσιμες οι προεδρικές και βουλευτικές εκλογές της περασμένης Κυριακής. Όσον αφορά τις προεδρικές, ο ακροδεξιός Φλάβιο Μπολσονάρου (γιος του πρώην προέδρου Ζαΐρ Μπολσονάρου) αναδείχθηκε πρώτος με 47%, ενώ ο απερχόμενος κεντροαριστερός πρόεδρος Λούλα ντα Σίλβα έλαβε 45%. Αφού κανείς δεν πέρασε το 50%, ο πρόεδρος της Βραζιλίας θα αναδειχθεί στον Β' γύρο, σε δύο εβδομάδες.

Οι νέες δημοσκοπήσεις δίνουν νικητή τον Μπολσονάρου, με μικρή διαφορά. Δεδομένου του ειδικού βάρους της χώρας, τυχόν νίκη του θα σημαίνει μια στροφή σχεδόν όλης πλέον της Λατινικής Αμερικής προς τα δεξιά, και μια επανευθυγράμμιση της με τις ΗΠΑ. Η ζημιά επιτείνεται από τα αποτελέσματα για τη βουλή και τη γερουσία, καθώς και στα δύο σώματα σχηματίζεται συντηρητική πλειοψηφία – η ενίσχυση σε έδρες των δύο σημαντικότερων κομμάτων της Βραζιλιάνικης αριστεράς (PCdoB και PSOL) δεν αλλάζει την κατάσταση. Πράγμα που σημαίνει ότι ακόμη και στην περίπτωση επικράτησης του Λούλα στον Β' γύρο, αυτός θα είναι όμηρος.

Πατί η ακροδεξιά παίρνει ψήφους από τη φτωχολογιά; Προβάλλονται διάφορες εξηγήσεις: Ότι οι περισσότεροι ευαγγελιστές, που έχουν ριζώσει στις φαβέλες, είναι εχθρικοί προς το Κόμμα Εργατών του Λούλα. Ότι όλα τα μεγάλα ΜΜΕ υποστηρίζουν

τον Μπολσονάρου. Ότι οι ΗΠΑ παρενέβησαν ποικιλοτρόπως υπέρ του ακροδεξιού. Όλα αυτά ισχύουν. Αρκούν όμως για να εξηγήσουν γιατί πολλοί φτωχοί ψηφίζουν κάποιον που εγγυημένα θα κάνει τη δύσκολη ζωή τους δυσκολότερη; Αρκούν για να εξηγήσουν για ποιο λόγο 33,5 εκατομμύρια Βραζιλιάνοι επέλεξαν να απέχουν; Ακόμη περισσότερο, γιατί 6 εκατομμύρια ψηφοφόροι στήθηκαν στις ουρές μόνο και μόνο για να ρίξουν λευκό ή άκυρο ψηφοδέλτιο; Το ερώτημα δεν είναι ρητορικό, εάν σκεφθεί κανείς ότι η διαφορά μεταξύ Μπολσονάρου και Λούλα ήταν μόνο 2,2 εκατομμύρια ψήφων... Ο Κουβανός αναλυτής Εντουάρντο Άλβαρεζ δεν αρκείται σε μισόλογα. Φταίνει όλα αυτά, λέει, αλλά πάνω απ' όλα φταίει μια λατινοαμερικάνικη αριστερά «χωρίς πυξίδα, χωρίς αφήγημα, χωρίς σχέδιο, χωρίς ικανότητα να συνδεθεί με τους ανθρώπους που ισχυρίζεται ότι εκπροσωπεί». Η αριστερά, λέει ο Άλβαρεζ, «είναι ερωτευμένη με το παρελθόν της και, το χειρότερο, αποξενώθηκε από τον λαό, ενώ η δεξιά βγήκε στους δρόμους, χτύπησε πόρτες, μίλησε τη γλώσσα του λαού. Ο μπολσοναρισμός κατάλαβε ότι η πολιτική γίνεται στη γειτονιά, στην εκκλησία, στο WhatsApp, ενώ η αριστερά νομίζει ότι πολιτική γίνεται με τα μανιφέστα». Παρ' όλα αυτά υπάρχει ελπίδα: «Αρκεί η αριστερά να πάψει να είναι γραφειοκρατικός μηχανισμός ή ΜΚΟ, να κάνει μια οδυνηρή, ανελέητη αυτοκριτική, και να ξαναγίνει η δύναμη που αγωνίζεται για δικαιοσύνη». Αμήν.

Ε.Φ

■ εν τέλει

Κόμβος-καρμανιόλα

■ **ΤΟΥ Γιώργου Πατέλη**

«**M**otor Oil: Εκτίναξη 322% στα καθαρά κέρδη». «Καθαρά κέρδη 689,34 εκατ. για τη Motor Oil στο Α' εξάμηνο του 2026». «Motor Oil: Διπλή διάκριση για το AI». Πανηγυρικά ήταν τα δημοσιεύματα για τη Motor Oil, με τα νούμερα να δείχνουν το success story της ναυαρχίδας του ομίλου Βαρδινογιάννη. Στην Ελλάδα-κόμβο, κάποιοι μετράνε την ευημερία και την ανάπτυξη στα στατιστικά των μετοχών και τις μπίζνες των ελίτ.

Και όμως, η ευημερία και η ανάπτυξή τους μυρίζουν θάνατο. Ακόμη ένας εργαζόμενος της Motor Oil νεκρός, και ένας ακόμη συνάδελφός του στην εντατική μετά από έκρηξη στις εγκαταστάσεις της Motor Oil στους Αγίους Θεοδώρους. Οι δύο εργαζόμενοι, 43 και 51 ετών σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, εργάζονταν σε εργολάβο που είχε αναλάβει εργασίες συντήρησης στους χώρους του διυλιστηρίου.

Δεν είναι η πρώτη φορά που οι εγκαταστάσεις της Motor Oil γίνονται τόπος εργατικών δυστυχημάτων. Το 2001, έκρηξη σε δεξαμενόπλοιο στο αγκυροβόλιο της Motor Oil άφησε έναν νεκρό και τρεις τραυματίες. Το 2002, τρεις εργάτες εργολαβικής εταιρείας πέθαναν από δηλητηριώδη αέρια κατά τη συντήρηση αντιδραστήρα. Το 2020, ακόμη ένας εργαζόμενος έχασε τη ζωή του και τρεις τραυματίστηκαν σοβαρά από έκρηξη. Τον Σεπτέμβριο του 2024, νέα μεγάλη έκρηξη και πυρκαγιά προκάλεσε τον τραυματισμό τριών εργαζομένων. Τον Μάρτιο του 2025, δύο ακόμη εργάτες τραυματίστηκαν σοβαρά. Ένα μακρύ ιστορικό δυστυχημάτων.

Και όμως, οι προειδοποιήσεις υπήρχαν (όπως και σε άλλα σύμβολα της ανάπτυξης από το Ελληνικό και τη Βιολάντα μέχρι τα λιμάνια και τα τρένα). Εδώ και χρόνια τα σωματεία και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι καταγγέλλουν ελλείψεις στα μέτρα προστασίας, προβληματικό εξοπλισμό, επικίνδυνες συνθήκες εργασίας. Ζητούν ουσιαστικούς ελέγχους και παρεμβάσεις, καταγγέλλουν την εντατικοποίηση της δουλειάς και τα ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα των συντηρήσεων. Ιδιαίτερα εκτεθειμένοι βρίσκονται οι εργολαβικοί εργαζόμενοι, μέσα σε ένα καθεστώς κατακερματισμένης ευθύνης και πίεσης για περιορισμό του εργατικού κόστους. Ποιος ελέγχει αν τηρούνται τα πρωτόκολλα ασφαλείας; Ποιος λογοδοτεί όταν οι προειδοποιήσεις δεν εισακούονται; Η φθηνή εργασία, η μείωση του κόστους και η αδιάκοπη παραγωγή γίνονται υπέρτατες προτεραιότητες και η ζωή των εργαζομένων γίνεται όλο και πιο αναλώσιμη.

Ξαναγυρνάμε στους αριθμούς και τα δημοσιεύματα των ΜΜΕ. «Motor Oil: Βουτιά 6,39% στη μετοχή μετά την έκρηξη στο διυλιστήριο των Αγίων Θεοδώρων». Μόλις 6,39%: τόσο αποτιμούν οι αγορές τη ζωή ενός εργολαβικού εργαζόμενου. Στην Ελλάδα-κόμβο, ο άνθρωπος και η κοινωνία περισσεύουν. Η ανθρώπινη ζωή, η αξιοπρεπής εργασία, η ασφάλεια, το συλλογικό συμφέρον δεν χωρούν στους ισολογισμούς των επιχειρηματικών ομίλων. Το χάσμα ανάμεσα στην ανάπτυξη των αριθμών και την πραγματική ζωή της κοινωνίας μεγαλώνει, όσο συνεχίζουμε να μετράμε την ευημερία στις αποδόσεις των μετοχών και την εξυπηρέτηση των μεγάλων συμφερόντων. Αυτό δεν είναι πρόοδος, είναι ζούγκλα των επενδύσεων. Μια πραγματική κοινωνική οπισθοδρόμηση, στην οποία πρέπει επείγοντως να αντιτάξουμε τον δικό μας αγώνα για ζωή!